

Jaarverslag 2023
Examencommissie
Beroepsopleiding Advocaten

Jaarverslag examencommissie Beroepsopleiding Advocaten 2023 (Vakkamer BA2021+)

Inhoud

| | |
|---|----|
| Toetsing en toetsingstoezicht in de Beroepsopleiding Advocaten | 3 |
| 1. Inleiding | 3 |
| 2. Instelling en inrichting van de examencommissie | 3 |
| 2.1 Dagelijks bestuur van de examencommissie..... | 3 |
| 3. Taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden van de examencommissie..... | 4 |
| 3.1 Algemeen..... | 4 |
| 3.2 Toetsontwikkeling..... | 4 |
| 3.3 Voorbereiding en toetsafname | 4 |
| 3.4 Toetsbeoordeling..... | 5 |
| 3.5 Rechtsbescherming tegen toetsbeoordelingen | 5 |
| Terugblik functioneren examencommissie in 2023 | 6 |
| 2.1 Ontwikkelingen in het verslagjaar | 6 |
| 2.2 Overleg en besluitvorming examencommissie | 8 |
| 2.2.1 De vergaderingen: frequentie, aanwezig en vergaderagenda | 8 |
| 2.2.2 Thema's besluitvorming en beraad | 8 |
| 3. Werkzaamheden examencommissie | 9 |
| 3.1 Vaststellen van toetsen en toetsresultaten | 9 |
| 3.2 Rechtsbescherming | 9 |
| Bijlage 1 Overzicht leden van de examencommissie | 11 |
| Bijlage 2 Jaarverslag herbeoordelingen | |
| Bijlage 3 Jaarverslag Artikel 32 OER | |

Toetsing en toetsingstoezicht in de Beroepsopleiding Advocaten

1. Inleiding

Op basis van de Advocatenwet is de Nederlandse orde van advocaten (hierna de NOvA) verantwoordelijk voor het aanbieden van een beroepsopleiding (artikel 9c, Advocatenwet). De NOvA heeft de organisatie van deze opleiding nader uitgewerkt in reglementen en beleidsregels. De inhoud van de opleiding en de toetsing (de eind- en toetstermen) heeft zij vastgelegd in het curriculum.¹

Voor de inrichting en de organisatie van toetsing in de vernieuwde beroepsopleiding advocaten (BA2021+) is vooral het *Opleidings- en examenreglement vernieuwde beroepsopleiding advocaten* (hierna: het OER) van belang.²

Voor zover er niets is gewijzigd ten aanzien van de reeds in het jaarverslag van 2021 (en eerder) beschreven algemene onderwerpen voor de beroepsopleiding, zal hierna worden volstaan met een weergave van datgene wat in 2023 voor de examencommissie (specifiek de vernieuwde beroepsopleiding advocaten) relevant was.

2. Instelling en inrichting van de examencommissie

Het OER voorziet onder meer in de taken, bevoegdheden, samenstelling en werkwijze van de examencommissie (artikel 3, 4 en 5 OER). In verband met de haar toebedeelde bevoegdheden is de examencommissie een bestuursorgaan in de zin van de Algemene wet bestuursrecht.

Bij aanvang van het verslagjaar 2023 telde de vakkamer BA2021+ van de examencommissie 27 leden. Zie ook bijlage 1 bij dit verslag voor een overzicht van de samenstelling van de (volledige) examencommissie.

Met ingang van januari 2023 heeft de algemene raad van de NOvA twee nieuwe leden benoemd in de vakkamer BA2021+, dit had betrekking op de (sub)vakkamers Integratieve dagen en Ethiek.

In 2023 traden twee leden voortijdig af: één van de vakkamer Ethiek en één van de (sub)vakkamer Integratieve dagen (Privaatrecht). De examencommissie is voornemens om de vacante plek op te vullen. Binnen het verslagjaar is nog geen vervangend lid gevonden voor het lid van de vakkamer Privaatrecht.

2.1 Dagelijks bestuur van de examencommissie

Het voorzitterschap van de commissie was in 2023 toevertrouwd aan **prof. mr. G.P.M.F. Mols**, oud-hoogleraar straf- en strafprocesrecht en oud-rector magnificus van de Universiteit van Maastricht.

¹ Curriculum NOvA beroepsopleiding advocaten per 1 maart 2021. Vastgesteld door de algemene raad d.d. 4 mei 2020, gewijzigd bij besluit van 12 december 2022. Te raadplegen via: <https://beroepsopleidingadvocaten.nl>

² Het Opleidings- en examenreglement is vastgesteld door de algemene raad van de NOvA d.d. 7 december 2020 (*o.b.v. artikel 9c van de Advocatenwet, artikel 3.15, tweede en derde lid, en artikel 3.15a, eerste lid, van de Verordening op de Advocatuur*). Het OER is te raadplegen op <https://regelgeving.advocatenorde.nl/content/opleidings-en-examenreglement-vernieuwde-beroepsopleiding-advocaten-oer-vernieuwde-ba>

De voorzitter vormt met twee leden van de examencommissie (vicevoorzitter **mr. J.H. Brouwer** en onderwijskundig lid **drs. J.M.J.W. Paulussen**) het dagelijks bestuur van de examencommissie (voor beide vakkamers/opleidingen). Dit dagelijks bestuur is hiertoe reeds op 7 december 2020 benoemd voor een periode van vier jaar.

De examencommissie heeft het dagelijks bestuur gemandateerd om besluiten te nemen met betrekking tot aangelegenheden die naar hun aard niet door de plenaire vergadering besproken hoeven/kunnen worden.

De examencommissie wordt ondersteund door een ambtelijk secretaris, juristen (team herbeoordeling) en door de afdeling Toetsing van de Uitvoeringsorganisatie.

3. Taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden van de examencommissie

3.1 Algemeen

Het OER geeft in artikel 3 een overzicht van de taken en bevoegdheden van de examencommissie. In artikel 5 van het OER is de werkwijze van de examencommissie opgenomen, waarbij lid 3 bepaalt dat de examencommissie - ten behoeve van haar dagelijks functioneren - een huishoudelijk reglement opstelt. Hierin is onder meer de samenstelling en werkzaamheden van de examencommissie met haar vakkamers geregeld, alsmede de mandatering van bevoegdheden aan het dagelijks bestuur.

3.2 Toetsontwikkeling

Krachtens artikel 3 van het OER stelt de examencommissie onder andere de inhoud, opzet en invulling van de (beoordeling van) de toetsen vast. Met het oog hierop legt de uitvoeringsorganisatie voor de toets een nieuwe concepttoets (Ethiek) of volledige casus (Integratieve dag 1 en 2) aan de examencommissie voor. Deze concepttoetsen worden ontwikkeld door een toetsontwikkelteam (zie artikel 28 OER). Ieder team wordt vanuit de uitvoeringsorganisatie begeleid door de afdeling Toetsing die de voortgang en de kwaliteit van de werkzaamheden van de teams bewaakt.

Leden van de examencommissie mogen niet betrokken zijn bij de toetsontwikkeling (artikel 4 OER vernieuwde BA). Voor de leden van de toetsontwikkelteams is het echter wel mogelijk om de rol van (door de examencommissie aangewezen) beoordelaar te vervullen.

3.3 Voorbereiding en toetsafname

Advocaat-stagiairs worden toegelaten tot deelname aan de toets Integratieve dag (1 of 2) wanneer zij de voorbereiding op die specifieke toets succesvol hebben afgerond, hiertoe zijn aangemeld door de Uitvoeringsorganisatie en de Examencommissie hiertoe heeft besloten (zie artikel 3 lid 3 sub d en artikel 33 lid 1 en 2 OER vernieuwde BA).

Een door de examencommissie vastgestelde (praktijk)toets wordt in beginsel centraal (en in het geval van Ethiek, digitaal) afgenomen op een door de commissie aangewezen toetslocatie en op een door haar bepaald tijdstip. De examencommissie bewaakt de gang van zaken tijdens en rond de toetsafname. Bij elke toetsafname is een lid van de examencommissie aanwezig of telefonisch stand-

by om, indien nodig, met de toetsleiding te kunnen overleggen. De examencommissie garandeert dat elke toetskandidaat bij elke toetsafname een faire toetskans en de reguliere toetstijd kan benutten. Wanneer incidenten tijdens de toetsafname niet naar tevredenheid op locatie afgehandeld kunnen worden, onderzoekt de examencommissie na afloop van de toets of nadere maatregelen nodig zijn.

3.4 Toetsbeoordeling

De Examencommissie stelt de inhoud, opzet, invulling, criteria, en indien van toepassing de toetsvragen en daarbij behorende antwoordmodellen, van (de beoordeling van) de toetsen vast (zie artikel 3 lid 3 sub a OER vernieuwde BA). In het geval van de integratieve dagen houdt dit in dat de Examencommissie de casus en de casuswendingen vaststelt met inachtneming van de eindtermen van de Beroepsopleiding en het curriculum (zie artikel 29 lid 2 OER vernieuwde BA).

Voor de toets Ethiek bepaalt de examencommissie, nadat de toetsantwoorden zijn nagekeken, voor elke afgenomen toets een (voor die toets passende) scheidslijn tussen voldoende en onvoldoende. Zij berekent deze scheidslijn (cesuur) consequent op basis van de door haar uitgewerkte normeringmethode.

De toetsen worden beoordeeld door een beoordelaar die daartoe is aangewezen door de examencommissie (artikel 37 OER). Bij de integratieve dagen zijn er twee beoordelaars aanwezig die beide deelnemers eerst individueel scoren. Vervolgens vormen zij deze individuele beoordelingen tot één gezamenlijke beoordeling van het optreden van iedere individuele deelnemer, aan de hand waarvan de deelnemers feedback ontvangen.

De examencommissie stelt, op basis van de beoordeling, het voor elke toetsdeelnemer behaalde toetsresultaat vast en zij informeert (binnen zes weken na de toetsdatum) de deelnemer of deze de toets met gunstig of ongunstig gevolg heeft afgelegd.

3.5 Rechtsbescherming tegen toetsbeoordelingen

Een advocaat-stagiair die heeft deelgenomen aan een toets kan binnen zes weken na bekendmaking van het resultaat voor deze toets eenmalig een herbeoordeling verzoeken bij de Examencommissie (artikel 42 OER vernieuwde BA). Om dit herbeoordelingsverzoek nader te motiveren, kan de advocaat-stagiair verzoeken om inzage te krijgen in het door de beoordelaars opgestelde verslag (het ingevulde beoordelingsformulier) en de gemaakte video-opname (zie artikel 41 lid 2 OER vernieuwde BA). De examencommissie heeft in beginsel zes weken de tijd om haar beslissing op het verzoek kenbaar te maken aan de advocaat-stagiair.

Terugblik functioneren examencommissie in 2023

2.1 Ontwikkelingen in het verslagjaar

2.1.1 Algemeen

Het verslagjaar ziet op het tweede jaar van de vernieuwde beroepsopleiding. Bij aanvang van het verslagjaar telt de BA2021+ dan ook vier cohorten (voor- en najaar 2021 en 2022). In maart respectievelijk september 2023 zijn ook het vierde en vijfde cohort van de BA2021+ gestart. Cohort drie telt 542 instromers, cohort vier telt er 501.

2.1.2 Werkproces toetsontwikkeling

De werkwijze in het proces van het beoordelen van en vervolgens de vaststelling van de (concept)toetsen Ethiek is niet gewijzigd ten opzichte van BA2013-2020. Ook de werkwijze van de juristen (naar de vakkamerleden toe) zowel voorafgaand aan als in de fase van de herbeoordelingsverzoeken is ongewijzigd gebleven.

De werkprocessen voor de toetsen integratieve dag 1 en 2 zijn in de basis op eenzelfde manier ingestoken zoals dat bij de toets Ethiek het geval is. Tijdens de beoordelings- en vaststellingsfase wordt de (volledige) casus echter aan twee werkgroepen van de (sub)vakkamer Integratieve dagen voorgelegd, de werkgroep inhoud (privaatrecht, strafrecht of bestuursrecht) en de werkgroep onderlinge consistentie.

2.1.3 Langdurig afwezig

De opleiding heeft, gemeten op het eind van het verslagjaar 2023, 74 stagiairs geregistreerd staan als 'langdurig afwezig'. Dit aantal neemt sinds de start van de BA2021+ gestaag toe. Daar is een logische verklaring voor, nu meer cohorten worden toegevoegd en tegelijk (blijven) lopen (en langdurig afwezig veelal niet uitstromen).

2.1.4 Klachten(procedure)

In 2023 heeft de examencommissie één klacht afgehandeld. Deze klacht ging over de wijze waarop de beoordelaars van de toets integratieve dag 1 tijdens het toetsmoment vragen stelden. Dit was door de advocaat-stagiair als onprettig ervaren. De examencommissie heeft deze klachtbehandeling afgesloten met het oordeel dat zij de inhoud van de klacht onder de aandacht brengt van de uitvoeringsorganisatie, met als doel dat dit wordt meegenomen in de doorontwikkeling van het beoordelen, de training c.q. opleiding van beoordelaars.

2.1.5 Bijzondere omstandigheden / verzoeken: AVG en Woo-verzoeken

In 2023 heeft de Examencommissie zes verzoeken op basis van de Wet open overheid en/of de Algemene verordening gegevensbescherming ontvangen.

Eén verzoek had o.a. tot doel om de video-opname van een door verzoeker gemaakte toets (en de daarbij gebruikte casuswending) digitaal in te mogen zien (in plaats van op de locatie van de Uitvoeringsorganisatie zoals artikel 41 lid 2 OER vernieuwde BA voorschrijft). Dit verzoek is in eerste instantie afgewezen. Verzoeker heeft bezwaar gemaakt. Tijdens de hoorzitting zijn partijen tot een

compromis gekomen. De toets (en casuswending) is vervolgens ter inzage geplaatst in de digitale leeromgeving van verzoeker. Deze mogelijkheid wordt sindsdien, na een besluit van de examencommissie en onder voorwaarden ter waarborging van de vertrouwelijkheid, standaard aangeboden aan advocaat-stagiairs die verzoeken om inzage.

Eén verzoek had tot doel om het trainingsmateriaal voor de beoordelaars van de toetsen integratieve dag 1 en 2 openbaar te maken. Dit verzoek is (deels, want enkele gegevens/passages zijn zwartgelakt) gehonoreerd en het materiaal is gepubliceerd op de website van de examencommissie.

Eén verzoek had tot doel om de communicatie tussen de Uitvoeringsorganisatie en de examencommissie over de vaststelling van een specifieke casuswending openbaar te maken. Dit verzoek is (deels, want enkele gegevens/passages zijn zwartgelakt) gehonoreerd en de communicatie is gepubliceerd op de website van de examencommissie.

Eén verzoek had tot doel om statistieken met betrekking tot toetsen en herbeoordelingsverzoeken in de vernieuwde beroepsopleiding advocaten (aantal voldoende en onvoldoende en uitkomsten herbeoordelingen) openbaar te maken. Dit verzoek is gehonoreerd en de statistieken zijn gepubliceerd op de website van de examencommissie.

Twee verzoeken hadden tot doel om de reactie van de initiële beoordelaars op het door verzoeker ingediende herbeoordelingsverzoek in te mogen zien. Het eerste verzoek was ingediend op het moment dat de reactie van de initiële beoordelaars nog niet bestond. Dit verzoek is derhalve (ook in bezwaar) afgewezen. Verzoeker heeft daarom, nadat duidelijk was dat de reactie van de initiële beoordelaars inmiddels wel bestond, een tweede verzoek ingediend. Dit verzoek is, ook na bezwaar, slechts gedeeltelijk toegewezen. Dit wil zeggen dat in het aan verzoeker verstrekte document het grootste deel van de reactie van de initiële beoordelaars zwartgelakt is.

2.1.5.1 Gerechtelijke procedure

De verzoeker wiens twee verzoeken tot het verstrekken van de reactie van de initiële beoordelaars op diens herbeoordelingsverzoek (gedeeltelijk) afgewezen zijn (zie subparagraaf hiervoor, laatste alinea), heeft twee verzoeken tot voorlopige voorzieningen en twee beroepen ingesteld bij de rechtbank Amsterdam. Deze verzoeken en beroepen hadden allemaal tot doel om alsnog een ongelakte versie van de reactie van de initiële beoordelaars te ontvangen.

Deze verzoeken en beroepen zijn gelijktijdig behandeld door de rechtbank ter zitting van 4 december 2023. Tijdens de zitting zijn partijen tot een regeling gekomen, inhoudende dat:

- i. het herbeoordelingsverzoek van verzoeker voortgezet zou worden, maar zonder dat de (behandeld leden van de) examencommissie kennis had genomen van de reactie van de initiële beoordelaars;
- ii. verzoeker zijn twee verzoeken tot voorlopige voorzieningen introk (behoudens het verzoek tot veroordeling van de examencommissie in de proceskosten); en
- iii. de rechtbank inhoudelijk zou beslissen op de beroepen.

De uitspraak van de rechtbank in de beroepen viel buiten het verslagjaar 2023.

2.2 Overleg en besluitvorming examencommissie

2.2.1 De vergaderingen: frequentie, aanwezig en vergaderagenda

In het verslagjaar 2023 is de examencommissie tweemaal (juli en december) plenair in vergadering bijeengekomen. In juli was dit een fysieke vergadering. De najaarsvergadering vond online plaats. Tijdens deze vergaderingen werd het quorum gehaald.

Het dagelijks bestuur kwam daarnaast tien keer in vergadering bijeen. Vier van deze vergaderingen waren met het oog op (de voorbereiding van) de plenaire vergaderingen. Voorts waren drie overleggen op initiatief ván en mét de NOVA. De overige drie overleggen zagen voornamelijk op interne ontwikkelingen.

Tijdens haar plenaire bijeenkomsten laat de examencommissie zich door de Uitvoeringsorganisatie informeren over de wijze waarop de voor toetsing relevante processen verlopen, daarnaast worden nieuwe ontwikkelingen en gesignaleerde (of voorzienbare) knelpunten besproken. De manager van de afdeling Toetsing rapporteert standaard welke voortgang de opleiding en de stagiaires boeken.³

De vergaderingen worden ook bijgewoond door een van de ondersteunende juristen, die verschaft desgewenst meer informatie met betrekking tot de herbeoordelingsverzoeken en de verzoeken ex artikel 32 OER (aanpassingen vanwege functiebeperkingen).

2.2.2 Thema's besluitvorming en beraad

Mandatering dagelijks bestuur

De examencommissie heeft het dagelijks bestuur gemandateerd om besluiten te nemen met betrekking tot aangelegenheden die naar hun aard niet door de plenaire vergadering besproken hoeven/kunnen worden, zo volgt ook uit het in 2021 opgestelde huishoudelijk reglement.

Vaststelling toetsplan en toetsuitslagen

Het examen van de Beroepsopleiding Advocaten bestaat uit toetsen die zijn vastgesteld in een toetsplan. De onderdelen van de opleiding worden getoetst op de wijze zoals aangegeven in het door de examencommissie opgestelde toetsplan.

Voorts stellen de commissieleden uit de bij de toets(en) betrokken vakkamer(s) de toetsuitslag van de toets vast. Voorlopige toetsuitslag(en) worden ter vaststelling voorgelegd aan i) de leden van de vakkamer die ook de toets heeft beoordeeld en vastgesteld en ii) aan het dagelijks bestuur (informatief).

Beoordelaarsrol examencommissieleden

Het huishoudelijk reglement bepaalt dat examencommissieleden uit de vakkamer BA 2013-2020 ook (tegelijkertijd) een rol als beoordelaar (assessor) tijdens de Integratieve Dag(en) in de opleiding BA2021+ mogen hebben.

³ Aan de hand van een factsheet met uitgebreide informatie over de toetsen en de behaalde resultaten van het voorgaande half jaar wordt onder meer besproken of velen op schema liggen en of sprake is van opmerkelijke kwesties, zoals uitval.

3. Werkzaamheden examencommissie

3.1 Vaststellen van toetsen en toetsresultaten

De werkbelasting van de examencommissie (qua toetsing) zag in 2023 op de beoordeling en vaststelling van 14 toetsen voor de BA2021+. Het gaat om twee toetsen Ethiek, zes toetsen Integratieve dag 1 (tweemaal per leerlijn) en zes toetsen voor de Integratieve dag 2 (eveneens tweemaal per leerlijn).

3.2 Rechtsbescherming

3.2.1 Verzoek om herbeoordeling

Een advocaat-stagiair die heeft deelgenomen aan een toets kan binnen zes weken na bekendmaking van het resultaat voor deze toets eenmalig een herbeoordeling verzoeken bij de Examencommissie (zie artikel 3.15a lid 1 sub f Verordening op de advocatuur en artikel 42 OER vernieuwde BA). Om dit herbeoordelingsverzoek nader te motiveren kan de advocaat-stagiair, in het geval van de toets Integratieve dag 1 of 2, verzoeken om inzage te krijgen in het door de beoordelaars opgestelde verslag (het beoordelingsformulier) en de gemaakte video-opname (zie artikel 41 lid 2 OER vernieuwde BA). Om de vertrouwelijkheid van deze opname te waarborgen (hierop staan immers ook andere personen) is het gebruikelijk dat de advocaat-stagiair deze opname bekijkt op locatie.

Een herbeoordeling is geen beslissing op bezwaar en/of beroep, aangezien een beschikking met de vaststelling van het door een deelnemende advocaat-stagiair behaalde toetsresultaat behoort tot de besluiten als bedoeld in artikel 8:4, derde lid, aanhef en onder b, van de Awb (een besluit inhoudende de beoordeling van het kennen en/of kunnen). Tegen zulke besluiten staat geen beroep en/of bezwaar open (artikel 8:4 en 7:1, eerste lid, van de Awb). De herbeoordelingsprocedure is een (onverplicht) aan de advocaat-stagiairs geboden mogelijkheid om een (tweede) beoordeling van de afgelegde toets door de Examencommissie te vragen, buiten bezwaar en/of administratief beroep om.⁴

Een meer inhoudelijk en cijfermatig overzicht van de herbeoordelingsprocedure (uit het verslagjaar) is bijgevoegd te vinden in het Jaarverslag Herbeoordelingen 2023 BA2021+.

3.2.2 Bezwaar en beroep

De examencommissie heeft in het verslagjaar een bezwaarschrift ontvangen. Dit betrof een klacht van een advocaat-stagiair uit cohort 2 over de tweede voorbereidende opdracht voor ID2. In haar besluit benadrukt de examencommissie dat het maken en beoordelen van de voorbereidende opdracht een specifiek onderdeel is van de voorbereiding op de integratieve dag(en) door de advocaat-stagiair en bij diens onderwijsaanbieder. Deze voorfase is het aangewezen moment voor een advocaat-stagiair om, als hij/zij daartoe aanleiding ziet, bij de onderwijsaanbieder tijdig (bijvoorbeeld voorafgaand aan het verzoek om een second opinion) en zo mogelijk onderbouwd met stukken aandacht te vragen voor specifieke omstandigheden die hij/zij in het kader van de beoordeling relevant acht. De inhoudelijke beoordeling van de voorbereidende opdracht is, gelet op de regelgeving, exclusief voorbehouden aan de onderwijsaanbieder.

⁴ Zie ook: Raad van State 24 oktober 2018, ECLI:NL:RVS:2018:3428.

De examencommissie ziet zich bij de behandeling van het bezwaar niet gesteld voor de vraag of de inhoudelijke beoordeling van (het tweede onderdeel van) de voorbereidende opdracht terecht is geweest. Het in de voorfase behaalde resultaat is een gegeven in het kader van dit bezwaar. Voor zover bezwaarde zich, met onderdelen van het bezwaarschrift, richt op de beoordeling van (het tweede onderdeel van) de voorbereidende opdracht geldt dat zijn bezwaar niet-ontvankelijk is. Daarmee wordt immers getreden buiten het bestek van het in bezwaar bestreden besluit.

Bijlage 1 Overzicht leden van de examencommissie

| | |
|-------------------------------------|--|
| (sub)vakkamer Integratieve dagen | Prof. dr. mr. Gerard Mols (voorzitter, lid DB) Mr. Jacob Bisschop Mr. Igor Denninger Prof. mr. Jan Willem van der Velden Mr. Luurt Wildeboer Mr. Marjon Peeters Mr. Christiaan Mensink Mr. Hilde Amsing Prof. mr. Clementine Breedveld Mr. Rutger Wery Mr. Rick Geerars Mr. Casper Schouten |
| (sub)vakkamer Ethiek | Mr. Jeroen Brouwer (vice-voorzitter, lid DB) Mr. Daniëlle van Lijf Mr. Jop Spijkerman |
| Onderwijskundig lid | Drs. Joris Paulussen (lid DB) |
| Ambtelijk secretaris | Mr. Joël de Laat |

Examencommissie

Beroepsopleiding Advocaten

Jaarverslag 2023

Bijlage 2: Herbeoordelingen

Inleiding

Voor u ligt het jaarverslag van het team herbeoordeling (juristen examencommissie) over het jaar 2023. Dit jaarverslag geeft een beeld van de werkzaamheden die door de juristen ter ondersteuning van de examencommissie voor de Beroepsopleiding Advocaten zijn verricht in het kader van de opleiding BA2021+.

In dit jaarverslag besteden wij aandacht aan de gehanteerde herbeoordelingsprocedure. In de daaropvolgende hoofdstukken zijn de ontvangen herbeoordelingsverzoeken in kaart gebracht.

Nijmegen, november 2023

Juristen examencommissie:

Joël de Laat
Nicole Teubner-Gerrits

Inhoudsopgave

| | |
|---|----|
| Inleiding | 1 |
| Inhoudsopgave | 2 |
| De toetsafnames | 3 |
| Ethiek..... | 3 |
| Integratieve dagen | 4 |
| De herbeoordelingsprocedure | 5 |
| Herbeoordelingsprocedure Ethiek | 5 |
| Herbeoordelingsprocedure Integratieve dagen..... | 6 |
| Termijn | 6 |
| Overzicht: de herbeoordeling in 2023 in cijfers | 7 |
| Tabel totaaloverzicht 2023..... | 7 |
| Toelichting bij totaaloverzicht 2023 | 8 |
| Cijfers Ethiek..... | 9 |
| Cijfers Integratieve Dag 1 | 10 |
| ID 1 Privaatrecht..... | 10 |
| ID 1 Bestuursrecht..... | 11 |
| ID 1 Strafrecht | 11 |
| Cijfers Integratieve Dag 2 | 12 |
| ID 2 Privaatrecht..... | 12 |
| ID 2 Bestuursrecht..... | 13 |
| ID 2 Strafrecht | 13 |

De toetsafnames

Ethiek

De toetsen Ethiek zijn op maandag 8 mei en zaterdag 9 december 2023 centraal afgenomen op de toetslocatie te Amsterdam.

De toets Ethiek wordt beoordeeld met een voldoende of een onvoldoende. De examencommissie heeft beoordelaars aangewezen om de toetsen na te kijken. Dat zijn vakinhoudelijke juristen uit de praktijk en de wetenschap.

Een beoordelaar neemt één van de open vragen voor zijn of haar rekening en bekijkt en beoordeelt de geanonimiseerde antwoorden van alle deelnemers op die vraag. Voor de beoordelaars is het door de examencommissie vastgestelde antwoordmodel de leidraad. Beslissend bij de puntentoekening is het professionele oordeel van de beoordelaar die bepaalt in welke mate de advocaat-stagiair in de beantwoording blijkt heeft gegeven van begrip van, inzicht in, en praktische toepassing van de materie waarop de vraag betrekking heeft. Per vraag kunnen maximaal tien punten worden gescoord. Heeft een advocaat-stagiair onvoldoende punten gescoord, dus vijf of minder, dan kijkt een tweede beoordelaar de vraag ook nog na (artikel 37 lid 4 OER).

De antwoorden op de gesloten vragen worden geautomatiseerd nagekeken. Vervolgens worden de scores geanalyseerd. Door (onder andere) de onderwijskundige wordt bekeken of er gesloten vragen zijn waarop opvallend slecht of goed is gescoord en of daar een verklaring voor is. Deze zogenoemde itemanalyse wordt ter besluitvorming voorgelegd aan de examencommissie. Als de examencommissie daartoe aanleiding ziet, kan zij bijvoorbeeld ook een ander antwoord goed rekenen of een vraag laten vervallen.

Als van beide toetsonderdelen bekend is hoeveel punten zijn behaald, wordt de cesuur door de examencommissie vastgesteld op basis van een vaste berekeningsmethode. De cesuur is de grens tussen een voldoende en een onvoldoende resultaat. De cesuur bepaalt bij welke puntenscore een voldoende toetsresultaat is behaald.

De examencommissie stelt voor elke deelnemer het behaalde toetsresultaat vast aan de hand van de bepaalde cesuur. De normeringsmethode en de cesuurberekening zijn uitgedacht en uitgewerkt voor de toetsen uit de BA2013-2020 en ongewijzigd gebleven voor de toets Ethiek in de vernieuwde BA.¹

¹ Over de gekozen cesuurmethodiek: in mei 2014 heeft de examencommissie zich verdiept in de voor de nieuwe beroepsopleiding geschikte normeringsmethode; zij heeft een aantal principiële keuzes gemaakt op basis van de volgende twee uitgangspunten. [1] De toetsvragen die in de beginperiode van de nieuwe opleiding werden voorgelegd zijn *niet-geijkte toetsvragen* (d.w.z. er is nog geen empirische informatie beschikbaar m.b.t. 'het gedrag' van de afzonderlijke toetsvragen; hoe beantwoorden de toetskandidaten de vraag in de praktijk?) [2] voorkomen moet worden dat stagiaires 'stranden' door toetsen die relatief (ten opzichte van eerdere/latere toetsen voor hetzelfde vak) moeilijk/zwaar uitpakken. Een absolute cesuur, een vóór de toetsafname vastgesteld vaste grens tussen voldoende en onvoldoende resultaten, is voor een nieuwe opleiding minder geschikt; de examencommissie koos derhalve voor een compromismethode die de prestaties van het deelnemersveld meeweegt in de, na afloop van een toets, op basis van een vaste formule, te bepalen cesuur (methode Hofstee). De toets Ethiek in de vernieuwde opleiding borduurt voort op de basis van de toets Beroepsattitude en Beroepsethiek uit de opleiding BA 2013-2020, en kent derhalve eenzelfde toetsvorm en toetsduur. Om die reden is er nog geen aanleiding om de normeringsmethode aan te passen.

De examencommissie informeert de deelnemers binnen uiterlijk 6 weken na de toetsdag over het behaalde resultaat: voldoende of onvoldoende. De deelnemer heeft vervolgens gedurende een periode van 12 weken inzage in de toets, de gegeven antwoorden en de beoordeling.

Integratieve dagen

In de maand februari 2023 zijn de toetsen ID 1 afgelegd door deelnemers van het derde cohort en in juni 2023 werden de deelnemers van cohort 4 getoetst. De toets Integratieve dag 2 is voor het eerst afgelegd in januari 2023 voor cohort 1 en in mei voor cohort 2.

Tijdens de integratieve dagen wordt getoetst in hoeverre de advocaat-stagiair in staat is de geleerde vaardigheden en juridisch inhoudelijke kennis toe te passen en in hoeverre het ethisch besef is ontwikkeld, conform de eindtermen van de opleiding.

De examencommissie stelt voor elke deelnemer aan de toets Integratieve dag (ID1 en ID2) het behaalde toetsresultaat vast aan de hand van de beoordeling van het optreden van de deelnemer tijdens de integratieve dag.

Het optreden wordt beoordeeld door twee door de examencommissie daartoe aangewezen beoordelaars. De twee beoordelaars beoordelen en waarderen op zichtbare/hoorbare kennis en inzet van vaardigheden zoals presenteren/pleiten, (door)vragen, overtuigen en op het tonen van flexibiliteit, assertiviteit, strategisch vermogen en omgang met de rechter en wederpartij.

Elke beoordelaar beoordeelt de kwaliteit van het optreden van iedere deelnemer eerst afzonderlijk aan de hand van het beoordelingsformulier; na afloop van de toets komen de beoordelaars aan de hand van hun afzonderlijke beoordelingen tot één gezamenlijke beoordeling van het optreden van iedere individuele deelnemer.

De beoordeling komt tot stand op basis van het professionele oordeel van de beoordelaars. Daarbij is leidend de vraag of de examinatoren van oordeel zijn dat de advocaat-stagiair toonde dat hij in voldoende mate beschikt over de vereiste vaardigheden en ook de (onderliggende) relevante stof in voldoende mate beheerst.

Het eindoordeel is een voldoende als het totaalbeeld daartoe aanleiding geeft (compensatie is in beperkte mate mogelijk). Het optreden van de advocaat-stagiair wordt aldus in het geheel beoordeeld.

De examencommissie streeft ernaar om de uitslag van ID1 binnen vier weken na de laatste dag van een toetsperiode bekend te maken, omdat de mentorgesprekken na jaar 1 binnen zes weken na de integratieve dag zijn gepland en het resultaat onderdeel van het gesprek is. Het individuele resultaat van de toets wordt dus 4 weken na de laatste dag van een toetsperiode (en uiterlijk 6 weken na de laatste toetsdag, artikel 40 lid 1 OER vernieuwde BA) bekend gemaakt.

De herbeoordelingsprocedure

Een advocaat-stagiair die het niet eens is met het (onvoldoende) resultaat, de beoordeling van de toets, kan binnen 6 weken na de bekendmaking van de toetsuitslag eenmalig een herbeoordelingsverzoek indienen bij de examencommissie op grond van artikel 42 OER vernieuwde BA. Een herbeoordelingsverzoek kan desgewenst mondeling worden toegelicht.

Naast het bieden van rechtsbescherming, vormt de herbeoordelingsprocedure ook een bron van informatie ter verbetering en doorontwikkeling van de beroepsopleiding en haar toetsen. De informatie uit de herbeoordelingsprocedure wordt dan ook gebruikt in het kader van zorgvuldige analyse en evaluatie van de toetsdagen en draagt zo bij aan de algehele kwaliteitsverbetering.

Na ontvangst van een herbeoordelingsverzoek stuurt het secretariaat van de examencommissie namens de examencommissie een ontvangstbevestiging met daarin onder meer nadere informatie over het verloop van de procedure en de mogelijkheid voor het geven van een mondelinge toelichting ten overstaan van een jurist die de examencommissie ondersteunt (en eventueel een lid van de examencommissie). In enkele gevallen vult een stagiair de argumentatie in het herbeoordelingsverzoek tijdens de procedure aan.

De herbeoordelingsprocedure van de toets Ethiek is niet anders dan hoe die was ingericht bij de toets Beroepsattitude en beroepsethiek uit de BA2013-2020 en borduurt dan ook voort op eenzelfde basis. Een herbeoordeling van de toets Integratieve dag 1 of 2 leent zich niet voor eenzelfde benadering, de procedure is voor deze toetsen dan ook aangepast.

Herbeoordelingsprocedure Ethiek

De examencommissie consulteert de beoordelaars van de open vragen en de opstellers van de gesloten vragen. De beoordelaars geven desgevraagd een toelichting op de beoordeling/puntentoekening en zij geven voorts aan of er, gelet op de door advocaat-stagiair aangedragen argumenten, aanleiding is om de initiële beoordeling te herzien. Zowel voor de advocaat-stagiair als voor de beoordelaar(s) staan de casus, de vragen, de door de advocaat-stagiair gegeven antwoorden, het modelantwoord met puntenverdeling en de motivering van het aantal toegekende punten tot diens beschikking.

Een van de ondersteunend juristen van de examencommissie stelt een herbeoordelingsdossier op aan de hand van de beschikbare gegevens en beoordeelt of het dossier inhoudelijk voldoende handvatten bevat voor besluitvorming door de examencommissie.

Elk herbeoordelingsdossier wordt ter besluitvorming voorgelegd aan de examencommissie (subvakkamer Ethiek). Ook bij de herbeoordeling staat het professionele oordeel van de beoordelaars centraal. De (subvakkamer van de) examencommissie onderzoekt de vraag hoe en waarom de beoordelaars zijn gekomen tot de onvoldoende beoordeling en daarmee de vraag of de argumentatie van de advocaat-stagiair en de beoordelaars voor de examencommissie aanleiding vormt om te twijfelen aan het professionele oordeel van de beoordelaars, althans aanleiding vormt om de initiële beoordeling te herzien.

De beslissing van de examencommissie wordt door de juristen ter ondersteuning van de examencommissie uitgewerkt in een herbeoordelingsbeslissing (besluit). Na goedkeuring van de

voorzitter van de examencommissie verstuurt een van de ondersteunende juristen de herbeoordelingsbeslissing namens de examencommissie aan de advocaat-stagiair.

Herbeoordelingsprocedure Integratieve dagen

De examencommissie consulteert de beoordelaars die het optreden van de advocaat-stagiair tijdens de ID hebben beoordeeld. Zij ontvangen het definitieve beoordelingsformulier, het herbeoordelingsverzoek en eventueel eigen gemaakte aantekeningen. Mits beschikbaar wordt ook de video-opname van de toets digitaal ter inzage beschikbaar gesteld.

Aan de beoordelaars wordt gevraagd een nadere toelichting te geven op de (primaire) beoordeling in het licht van de aangevoerde argumentatie. De beoordelaars geven in hun reactie aan of er, gelet op de door de advocaat-stagiair aangedragen argumenten aanleiding is om de initiële beoordeling te herzien.

Een van de ondersteunend juristen van de examencommissie stelt op basis van alle verkregen gegevens een herbeoordelingsdossier op en beoordeelt of deze inhoudelijk voldoende handvatten bevat voor besluitvorming door de examencommissie. Zo nodig vraagt de jurist extra informatie op bij de advocaat-stagiair dan wel (initiële) beoordelaar.

Wanneer het herbeoordelingsdossier compleet is legt de jurist deze ter besluitvorming voor aan drie examencommissie leden (2 leden van de vakkamer Integratieve dagen en 1 lid van de vakkamer Onderlinge consistentie).

De examencommissie buigt zich zelfstandig over de vraag of het (beoordelings-)besluit al dan niet moet worden herzien in het kader van de herbeoordeling. De examencommissie onderzoekt de vraag hoe en waarom de beoordelaars zijn gekomen tot de onvoldoende beoordeling en of de argumentatie van de advocaat-stagiair of de beoordelaars aanleiding vormt om te twijfelen aan het professionele oordeel van de beoordelaars, althans om de initiële beoordeling te herzien.

Het besluit van de examencommissie vormt de basis van de uitgewerkte beslissing op het herbeoordelingsverzoek. De door de ondersteunend jurist(en) geschreven beslissing op het herbeoordelingsverzoek worden ter goedkeuring voorgelegd aan de voorzitter van de examencommissie. Na goedkeuring van de voorzitter van de examencommissie verstuurt een van de ondersteunende juristen de herbeoordelingsbeslissing namens de examencommissie aan de advocaat-stagiair.

De advocaat-stagiair die op grond van de herbeoordeling een voldoende resultaat behaalt voor de toets Integratieve dag kan, met gebruik van een versnelde afwikkeling van het verzoek, (enkel) een bericht daarvan per e-mail ontvangen.

Termijn

De examencommissie beslist in beginsel binnen 6 weken na het verstrijken van de indieningstermijn op een verzoek tot herbeoordeling.

Wanneer het proces van herbeoordeling onverwacht langer duurt zal de examencommissie van de mogelijkheid gebruik maken om te verdagen. De advocaat-stagiair ontvangt hierover een bericht.

Overzicht: de herbeoordeling in 2023 in cijfers

Tabel totaaloverzicht 2023

| Vak | Totaal deelnemers | Totaal geslaagd | Totaal gezakt | Totaal herbeoordelingsverzoeken |
|---------------------------|-------------------|-------------------|---------------|---------------------------------|
| Integratieve Dag 1 | | | | |
| ID 1 Privaatrecht | 854 | 823 | 31 | 14 |
| ID 1 Bestuursrecht | 69 | 68 | 1 | - |
| ID 1 Strafrecht | 98 | 94 | 4 | - |
| Totaal ID1 2023 | 1021 | 985 (96%) | 36 | 14 |
| Totaal ID1 2022 | 1041 | 1013 (97%) | 28 | 15 |

| | | | | |
|---------------------------|-------------|-------------------|------------|-----------|
| Ethiek | | | | |
| Ethiek | 1175 | 1068 | 107 | 38 |
| Totaal Ethiek 2023 | 1175 | 1068 (91%) | 107 | 38 |
| Totaal Ethiek 2022 | 1060 | 971 (92%) | 89 | 27 |

| | | | | |
|------------------------------------|-------------|------------------|-----------|-----------|
| Integratieve Dag 2 | | | | |
| ID 2 Privaatrecht | 864 | 831 | 33 | 24 |
| ID 2 Bestuursrecht | 64 | 64 | - | - |
| ID 2 Strafrecht | 91 | 85 | 6 | 4 |
| Totaal ID2 2023 | 1019 | 980 (96%) | 39 | 28 |
| Totaal ID2 2022² | - | - | - | - |

| | | | | |
|--------------------|-------------|-------------------|------------|-----------|
| Totaal 2023 | 3215 | 3033 (94%) | 182 | 80 |
| Totaal 2022 | 2101 | 1984 (94%) | 117 | 42 |

² De toets Integratieve dag 2 is in verslagjaar 2023 voor het eerst afgenomen. Er zijn dus geen eerdere data beschikbaar voor deze toets.

Toelichting bij totaaloverzicht 2023

De tabel op de vorige bladzijde maakt inzichtelijk hoeveel toetsen er in 2023 per vak in totaal zijn afgenomen, hoeveel stagiairs de toetsen hebben behaald en hoe vaak in totaal om een herbeoordeling is verzocht.

Ten opzichte van verslagjaar 2022 kan worden geconcludeerd dat het aantal verzoeken fors is toegenomen van 42 verzoeken in 2022 naar 80 in 2023. Deze stijging wordt veroorzaakt door de toegenomen omvang van de stagiairpopulatie en door de toets integratieve dag 2, die in 2023 voor het eerst heeft plaatsgevonden en 28 herbeoordelingsverzoeken opleverde.

Het slagingspercentage in 2023 is met 94% gelijk aan het slagingspercentage in 2022.

Op de volgende pagina's worden de jaarcijfers per toets en toetsmoment gespecificeerd. Gelet op de cijfers onder "rendement", kan geconcludeerd worden dat het vaak voorkomt dat bij herbeoordeling van (de open vragen) van de toets Ethiek extra punten worden toegekend. In 2023 heeft dit in 19 van de 30 gevallen geleid tot een voldoende resultaat voor de toets. Bij de integratieve dagen leidde slechts vier van de in totaal 38 ingediende herbeoordelingsverzoeken tot een herzien resultaat. In vijf herbeoordelingsprocedures is het oordeel 'geen beoordeling' gevolgd.

Cijfers Ethiek

Uitslag

| Toetsdatum | Deelnemers | Geslaagd | Gezakt |
|-----------------|------------|----------|--------|
| 8 mei 2023 | 563 | 498 | 65 |
| 9 december 2023 | 612 | 570 | 42 |

Herbeoordelingsprocedure

| Datum | Herbeoordelings- verzoeken | Ingetrokken/ afgewezen | Alsnog voldoende | Onvoldoende gebleven | Mondelinge toelichting |
|--------------------|-------------------------------|---------------------------|---------------------|-------------------------|---------------------------|
| 8 mei 2023 | 26 | 1* | 13 | 13 | 13 |
| 9 december 2023 | 12 | 0 | 6 | 6 | 4 |

* Dit verzoek was buiten de termijn ingediend.

Rendement

| 37 verzoeken | | |
|---------------------|---|--|
| | van onvoldoende naar voldoende resultaat | onvoldoende resultaat (ondanks extra punten toegekend) |
| 8 mei 2023 | 13 | 12 |
| 9 december 2023 | 6 | 6 |

Cijfers Integratieve Dag 1

De toetsen Integratieve dag 1 cohort 3 zijn afgenomen in februari 2023. De toetsen Integratieve dag 1 voor cohort 4 zijn afgenomen in juni 2023. Beide toetsafnames vonden fysiek plaats te Amsterdam en er zijn opnames gemaakt van de mootcourts.

ID 1 Privaatrecht

Uitslag

| Toetsmoment | Deelnemers | Geslaagd | Gezakt |
|-------------|------------|----------|--------|
| februari | 453 | 436 | 17 |
| juni | 401 | 387 | 14 |

Herbeoordelingsprocedure

| Toetsmoment | Herbeoordelings- verzoeken | Ingetrokken / afgewezen | Alsnog voldoende | Onvoldoende gebleven | Geen beoordelin g | Mondelinge toelichting |
|-------------|-------------------------------|----------------------------|---------------------|-------------------------|-------------------------|---------------------------|
| februari | 8 | - | 1 | 6 | 1* | 5 |
| juni | 6 | - | 1 | 5 | - | 3 |

**In de herbeoordeling is besloten geen resultaat toe te kennen aan de toets i.v.m. ontbrekende stukken in voorbereiding voor advocaat-stagiair.*

Rendement

| 13 verzoeken | | |
|--------------|--|----------------------|
| | Van onvoldoende naar voldoende resultaat | Onvoldoende gebleven |
| februari | 1 | 6 |
| juni | 1 | 5 |

ID 1 Bestuursrecht

Uitslag

| Toetsdatum | Deelnemers | Geslaagd | Gezakt |
|-------------------|-------------------|-----------------|---------------|
| februari | 37 | 36 | 1 |
| juni | 32 | 32 | 0 |

Voor deze toets zijn geen herbeoordelingsverzoeken ontvangen.

ID 1 Strafrecht

Uitslag

| Toetsdatum | Deelnemers | Geslaagd | Gezakt |
|-------------------|-------------------|-----------------|---------------|
| februari | 38 | 36 | 2 |
| juni | 60 | 58 | 2 |

Voor deze toets zijn geen herbeoordelingsverzoeken ontvangen.

Cijfers Integratieve Dag 2

De toetsen Integratieve dag 2 cohort 1 zijn afgenomen in januari 2023. De toetsen Integratieve dag 1 voor cohort 2 zijn afgenomen in mei 2023. Beide toetsafnames vonden fysiek plaats te Amsterdam en er zijn opnames gemaakt van de onderhandelingen / getuigenverhoren.

ID 2 Privaatrecht

Uitslag

| Toetsmoment | Deelnemers | Geslaagd | Gezakt |
|-------------|------------|----------|--------|
| januari | 430 | 414 | 16 |
| mei | 434 | 417 | 17 |

Herbeoordelingsprocedure

| Toetsmoment | Herbeoordelings- verzoeken | Ingetrokken / afgewezen | Als nog voldoende | Onvoldoende gebleven | Geen beoordeling | Mondelinge toelichting |
|-------------|-------------------------------|----------------------------|----------------------|-------------------------|---------------------|---------------------------|
| januari | 12 | - | 1 | 11 | - | 8 |
| mei | 12 | - | 1 | 7 | 4* | 8 |

**I.v.m. niet formeel vaststellen van de casuswending en het niet kunnen uitsluiten dat dit enige invloed heeft gehad op de toets van deze advocaat-stagiairs, is besloten in vier gevallen de onvoldoende te wijzigen in 'geen beoordeling'.*

Rendement

| 20* verzoeken | | |
|---------------|--|----------------------|
| | Van onvoldoende naar voldoende resultaat | Onvoldoende gebleven |
| januari | 1 | 11 |
| mei | 1 | 7 |

**De vier gevallen waarin de onvoldoende is gewijzigd in 'geen beoordeling' zijn hierin niet meegenomen.*

ID 2 Bestuursrecht

Uitslag

| Toetsdatum | Deelnemers | Geslaagd | Gezakt |
|------------|------------|----------|--------|
| januari | 28 | 28 | - |
| mei | 36 | 36 | - |

Voor deze toets zijn geen herbeoordelingsverzoeken ontvangen.

ID 2 Strafrecht

Uitslag

| Toetsdatum | Deelnemers | Geslaagd | Gezakt |
|------------|------------|----------|--------|
| januari | 45 | 43 | 2 |
| mei | 46 | 42 | 4 |

Herbeoordelingsprocedure

| Datum | Herbeoordelings- verzoeken | Ingetrokken / afgewezen | Alsnog voldoende | Onvoldoende gebleven | Mondelinge toelichting |
|---------|-------------------------------|----------------------------|---------------------|-------------------------|---------------------------|
| januari | - | - | - | - | - |
| mei | 4 | - | - | 4 | 4 |

Rendement

| 4 verzoeken | | |
|-------------|--|----------------------|
| | Van onvoldoende naar voldoende resultaat | Onvoldoende gebleven |
| januari | - | - |
| mei | - | 4 |

Bijlage 3

Verzoeken ex artikel 32 OER vernieuwde BA

Inleiding

Artikel 32 Opleidings- en Examenreglement vernieuwde beroepsopleiding advocaten (hierna: OER) stelt de examencommissie in de gelegenheid bijzondere voorzieningen ter beschikking te stellen aan stagiairs die tijdens toetsafnames hinder ondervinden van een individuele functiebeperking.

Een stagiair kan de examencommissie verzoeken om verlenging van de standaardduur van de toets en/of het gebruik van hulpmiddelen en/of aanpassing van de toetsvorm. Van belang is dat de stagiair de gelegenheid krijgt om toetsen af te leggen op een zo veel mogelijk aan zijn individuele beperking aangepaste wijze, zonder dat de aanpassing van invloed is op de moeilijkheidsgraad en de kwaliteit van de toets.

De examencommissie heeft de manager Toetsing BA mandaat verleend om te besluiten over verzoeken van stagiairs ex artikel 32 OER. De behandeling van de verzoeken en voorbereiding op de besluitvorming wordt uitgevoerd door de juristen die de examencommissie ondersteunen. Daartoe is een protocol in gebruik.

Dit verslag betreft de in 2023 behandelde verzoeken (de hoeveelheid, de aard en de afdoening) conform de beleidslijnen. De beleidslijnen zijn opgenomen in het Protocol artikel 32 OER ¹.

Nijmegen, november 2023

Joël de Laat
Nicole Teubner-Gerrits
Juristen examencommissie

¹ <https://beroepsopleidingadvocaten.nl/wp-content/uploads/Protocol-artikel-32-OER.pdf>

1. VERZOEKEN

1.1 Weergave in cijfers

| | Ingediende verzoeken | (deels) Toegewezen | Afgewezen | Ingetrokken |
|------------------------|----------------------|--------------------|-----------|-------------|
| BA2021+ artikel 32 OER | 25 | 25 | - | - |

1.2 Duiding en toelichting

Algemeen

Voor het geringe aantal verzoeken (32 OER) is in ieder geval een logische verklaring dat de BA 2021 (cohort 1 gestart in maart 2021 en cohort 2 in september 2021) niet alleen minder toetsen kent, maar dat de toets Ethiek tevens de enige digitale toets van de BA 2021 is.

Toewijzing of afwijzing

Voor toewijzing van een verzoek ex artikel 32 OER is van belang dat het gaat om beperkingen die zodanig zijn dat de stagiair niet in staat is de toets op de reguliere wijze (digitaal) af te leggen en die afdoende kunnen worden gecompenseerd met een of enkele voorzieningen.

Een deugdelijke (medische) onderbouwing van de noodzaak om een bijzondere voorziening te treffen maakt in de regel dat het verzoek kan worden toegewezen.

Verzoeken ex 32 OER en verzoeken tot behoud van een toetskans

In voorkomende gevallen heeft stagiair (ook) de mogelijkheid een verzoek tot behoud van een toetskans in te dienen bij de algemene raad van de NOvA (ex artikel 3.19 lid 6 Voda), wanneer hij/zij zich medisch gezien, ook met toegekende extra voorzieningen, niet in staat acht deel te nemen aan de toetsdag. Dit is met name van belang, omdat het benutten van een toetskans geldt als het verbruiken van die toetskans.

Ingewonnen medisch advies

Een medisch adviseur wordt in uitzonderlijke omstandigheden ingeschakeld. Het gaat dan om gevallen waarin de behandelend jurist en de manager Toetsing zich niet voldoende onderlegd voelen om de medische stukken geheel op waarde te schatten. Op verzoek van de examencommissie interpreteert de medisch adviseur de medisch overlegde stukken; of dat wat de stagiair daaromtrent stelt aannemelijk is en of naar het oordeel van de medisch adviseur sprake is van een functiebeperking in de zin van artikel 32 OER.

Ook wordt de medisch adviseur gevraagd te adviseren over de mogelijke aanpassingen/alternatieve toetsvormen. Bij de beoordeling van medische gegevens kan de medisch adviseur contact opnemen met de behandelend arts/opsteller van de medische verklaring en/of met de stagiair zelf. De medisch adviseur verricht geen zelfstandig medisch onderzoek.

In het verslagjaar is de medisch adviseur niet om advies gevraagd.

1.3 Verzochte aanpassingen en hun grondslag

Bijlage 1 bevat een overzicht van de verschillende gronden, de verzochte aanpassingen alsmede de afwikkeling van de verzoeken. De beslissingen zijn genomen aan de hand van de (interne) beleidslijnen (Protocol artikel 32 OER).

Toetstijdverlenging

Evenals in voorgaande (verslag)jaren is in de meeste gevallen gevraagd om toetstijdverlenging. Als uitgangspunt geldt dat de toetstijd wordt verlengd met 15%. Daarmee is de beperking van het functioneren in veruit de meeste gevallen gecompenseerd. In een enkel geval werd het verzoek om extra tijd gecombineerd met een verzoek om op een rustige locatie te zitten. In een ander geval kreeg een verzoeker extra pauzetijd toegewezen indien nodig in verband met zwangerschapsklachten.

2. VERVOLGPROCEDURES

Geen van de stagiairs heeft bezwaar aangetekend tegen in 2022 genomen beslissingen op verzoeken ex artikel 32 OER.

3. AFSLUITENDE BESCHOUWINGEN

Stagiairs wordt verzocht een verzoek ex artikel 32 OER uiterlijk vier weken vóór de toetsdatum in te dienen. Ook wordt aangegeven dat bij latere indiening de kans groot is dat de examencommissie voorafgaand aan de toetsdag geen beslissing kan nemen op het verzoek.

De examencommissie streeft ernaar stagiairs tijdig (en dus voorafgaand aan de toetsafname) uitsluitel te geven, omdat zij verplicht zijn deel te nemen aan de toets.² Daarnaast maakt het laat indienen van het verzoek het voor de examencommissie in voorkomende gevallen tijds technisch moeilijker om advies in te winnen van de medisch adviseur.

In 2023 hebben de veruit de meeste stagiairs hun verzoek om aanpassingen tijdig ingediend.

² De wettelijke beslistermijn bedraagt 8 weken, zie artikel 4:13 Awb.

Bijlage 1 bij

Jaarverslag 2023

verzoeken ex artikel 32 OER

Tabel 1: Op welke grond(en) is een verzoek gedaan, hoe vaak en hoe zijn deze afgewikkeld?

| Grond verzoek | Aantal | (deels) Toegewezen | Afgewezen/ingetrokken |
|-----------------------------|--------|--------------------|-----------------------|
| ADHD/ADD/PDDNOS | 5 | 5 | - |
| Burn-out | - | - | - |
| Covid-19 | 2 | 2 | - |
| Dwarslaesie | - | - | - |
| Dyslexie | 7 | 7 | - |
| Faalangst/spanningsklachten | 1* | 1* | - |
| Angst en of paniekstoornis | 5 | 5 | - |
| Fysieke beperking | | | - |
| Hernia | | | - |
| Hersenletsel | 2 | 2 | - |
| Neurologische gronden | - | - | - |
| Oncologische gronden | - | - | - |
| Persoonlijke omstandigheden | - | - | - |
| Psychische problemen | 1* | 1* | - |
| PTSS (met letsel) | 1 | 1 | - |
| Rekenstoornis | - | - | - |
| RSI klachten | - | - | - |
| Stress | - | - | - |
| Whiplash | - | - | - |
| Zwangerschap | 1 | 1 | - |
| Diabetes | 1 | 1 | - |
| Overige gronden | - | - | - |

*Stagiair heeft in dit geval meerdere gronden aangevoerd. Volledigheidshalve hebben wij deze dubbele gronden in het overzicht verwerkt.

Tabel 2: Om welke aanpassing is verzocht?

| Verzochte aanpassing | Aantal | (deels) Toegewezen | Afgewezen/ingetrokken |
|---|--------|--------------------|-----------------------|
| Toetstijdverlenging | 23 | 23 | - |
| Mondelinge toets | - | - | - |
| Prikkelarme locatie | 5* | - | - |
| Papieren versie toets erbij | 1 + 1* | 1 | - |
| Aanpassing verstrekte documenten i.v.m. oogaandoening | - | - | - |
| Aanpassing toetsvorm | 1 | Deels | - |

*Stagiair heeft in dit geval om meerdere aanpassingen verzocht. Volledigheidshalve hebben wij deze dubbele gronden in het overzicht verwerkt.